

FENSMARK/HOLMEGAARD: Birketræerne skal væk for at sikre højmosen. Frivillige var i aktion med save og grensakse i Holmegaards Mose søndag.

Til kamp mod birketræerne

AF CECILIE HÄNSCH

Pas på! Birketræerne i Holmegaards Mose er ikke de største. Men man kan alligevel risikere at få et rap med birkeris, hvis man står det forkerte sted, når træerne ét efter ét bliver væltet omkuld.

Og de frivillige, der sammen med Skov og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening var troppet op med save og grensakse i Holmegaards Mose fik hurtigt væltet en del.

Et til to minutter per træ - og små 30 frivillige træfældere.

- Husk også at tage de unge skud, for hvis de får lov til at stå, så bliver de hurtigt til store træer, opfordrede Kim Diget Christensen.

Han er projektleder i Skov og Naturstyrelsen, Storstrøm, og var for første gang med til den årlige, frivillige skovrydning.

Det er ellers ved at være

To unge mænd med hver deres sav. Så skal de birketræer hurtigt blive fældet. Kim Diget Christensen fra Skov- og Naturstyrelsen ser imponeret til mens Jannik Kappel og Mikkel Eeg gik i krig med hver deres træ. Foto: Jans Wollesen.

ser meget naturlige ud, som de står der i den flade mose, så har de ikke noget at gøre dér.

Birketræerne er nemlig først kommet til efter at mosen er blevet drænet. Drænet for at man kunne grave tørv.

- Det er meningen, at mosen skal føres tilbage til sin oprindelse. Altså en højmos, hvor der stort set kun er tørve-mosser, lyng og andre småbuske, forklarer Kim Diget Christensen.

en tradition, at birketræerne i mosen bliver bekæmpet sådan ganske lavpraktisk.

- Hele den indhegning, du ser her, har vi ryddet med håndkraft de senere

år, forklarer Rune Larsen fra Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite i Næstved.

Tilbage til naturen
Og selvom birketræerne

vi kan yde en meget mere målrettet indsats end tidligere, forklarer projektleder Kim Diget Christensen fra Skov- og Naturstyrelsen, Storstrøm.

- Fremover til vi stadig udføre frivillige rydning med håndkraft, men kun i mere følsomme områder. I stedet vil vi få maskiner herud til at rydde de store flader, forklarer han.

En udfordring ved den plan er dog, at maskiner har meget svært ved at

køre i den allerede fugtige jord i mosen. Så snart de bryder igennem det øverste vækst-lag, pibler vandet frem, og så står maskinerne stille.

- Den væsentlige forandring i forhold til tidligere er dog, at vi med den nye fredning, der faldt på plads for et år siden, ikke blot skal bevare mosen som den ser ud i dag, men aktivt genskabe og pleje de naturvidenskabelige værdier i området, forklarer Kim

Diget Christensen.

Og det betyder i første omgang fældning af træerne, i anden omgang at vandstanden skal hæves cirka en halv meter i en stor del af mosen.

- Og så sætter vi nogle flere får ind i mosen. De spiser de eventuelle nye skud fra træerne, og så holder de lyngen ved lige ved også at nippe af den. ■

Efterhånden som de frivillige får savet sig vej gennem birke-hegnet, opnår de ganske naturligt varmen. Termometeret stod ellers kun på seks grader, da de gik ud fra parkerings-pladsen ved Fensmark Skov.

Efter to timer i mosen er det tid til en pause. På et højtliggende, tørt stykke bliver sodavand og madpakker hevet frem af rygsækkene - og Rune Larsen byder på varm kakao - netop varmet over en trangia. ■

Intet arbejde uden pause. Efter et par timer i mosen fik de frivillige træ-fældere et hvil på et nogenlunde tørt sted i mosen. Foto: Jens Wollesen.

En målrettet indsats

AF CECILIE HÄNSCH

FENSMARK/HOLMEGAARD: Syv millioner kroner. Så mange penge er der netop bevilget fra Miljøministeriet og EUs Life-program til genopretningen af Holmegaards Mose.

Penge, der blandt andet skal bruges til at rydde endnu større arealer for de birketræer og pile-klynger, der har tilgroet en stor del af mosen.

- Det betyder også, at

HOLMEGAARDS MOSE

Holmegaards Mose er 600 hektar stor. De 563 hektar blev endeligt fredet i 2009.

Mosen er et Natura 2000-område, og består af et såkaldt habitats-område og et fuglebeskyttelses-område.

Holmegaards Mose er en af landets få store højmoser. En højmos er et område, der hæver sig over det omkringliggende terræn som en stor, flad linse.

Mosen består af tykke lag af tørvemosser, der holder på vand ligesom en badesvamp.

I mosen findes desuden tranebær, klokkeling, revling, kæruld og soldug.

TID OG STED

SUSÅ

Mandag

9:15-11:45: Herlufmagle-Hallen: Suså Senioridræt

10:00-11:15: Glumsø Kro: Linedance for begyndere og let øvede. Arr.: Suså Linedance

10:00 og 11:00: Glumsø Bibliotek: er der bibliobif for de 3-6-årige

14:00: Plejehjemmet Søvang: rollatordans

14:00-16:00 Glumsø Kro: Kobberstuen: Suså Pensionist-sangkor synger. Arr. Glumsø Pensionistforening

19:00-20:15: Glumsø Kro: Linedance for let øvede. Arr.: Suså Linedance

19:00-ca. 22:00: Birkevang, Herlufmagle: Kortspil

19:30-21:30 Tybjerg Skole: Folkedans. Arr.: Tybjerg og

Omegns Folkedanserforening.

Tirsdag

9:00: Helgesvej 36, Herlufmagle: Ældre Sagen spiller billard

13:00-17:00: Glumsø Kro: Hyggeeftermiddag med nørkleklub og kortspil. Arr.: Glumsø Ældreklub.....i ulige uger

14:00-15:30: Søvang, Glumsø: Sidedans v. danseleder Doris Christiansen. Arr.: Røde Kors Besøgstjeneste Suså

14:00-17:00: Glumsø Kro: Rådgivning om frivilligt arbejde v/Birte Aagaard fra FuturaCentret

18:00-19:15: Glumsø Kro: Linedance for begyndere. Arr.: Suså Linedance

18:30-21:30: Birkevang, Herlufmagle: »Kun for sjov« v/Birthe Jakobsen og Jette

Skov

19:00 - 22:00: Glumsø Kro. Kobberstuen. Kortspil m.m. Arr. Glumsø Pensionistforening

19:15-20:30: Glumsø Kro: Linedance for øvede. Arr.: Suså Linedance.

HOLMEGAARD

Mandag

10:15-11:30: Røjleparken, Fensmark: Damegruppe. Arr. Aktivitetsgruppen

10:30-11:30: Røjleparken, Fensmark: Pensionistbowl

13:00-15:00: Røjleparken, Fensmark: Kortspil. Arr.: Aktivitetsgruppen

13:00-15:00: Røjleparken, Fensmark: Kreativ hygge samt træning og samvær.

Arr.: Aktivitetsgruppen

13:30-17:00: Aktivitetshuset, Toksværd: Kortspil

14:00-16:00: Røjleparken, Fensmark: Billard. Arr.: Aktivitetsgruppen

14:00-16:00: Røjleparken, Fensmark: Debatgruppe. Arr.: Aktivitetsgruppen

19:00-22:00: Aktivitetshuset, Toksværd: Hobbyaften. Arr.: »De alsidige«

19:30: Fensmark Præstegård: Koncert for Afrikas kvinder og jordskælvs-ofrene i Haiti.

Tirsdag

9:00-12:00: Røjleparken, Fensmark: PC Café. Arr.: Aktivitetsgruppen

10:00-11:30: Røjleparken, Fensmark: Bankospil

10:00-12:00: Aktivitetshuset, Toksværd: Computer for begyndere. Arr.: Ældre Sagen Holmegaard-Suså

10:00-18:00: Røjleparken, Fensmark: Madgruppe

13:30-16:00: Aktivitetshuset i Toksværd: Kaffe/Strikkeklub

14:30-17:00: Hyggebo, Marievej 4, Fensmark: Hyggeeftermiddag m. kortspil, håndarbejde, kaffe og kage. Arr.: Holmegaard Efterløns Klub

19:00-ca. 23:00: Aktivitetshuset, Toksværd: Kortspil. Arr.: Aktivitetsgruppen

FLADSÅ

Mandag

12:30: Rosengården, Brøderup: Husorkester

14-15: Fladså Hallen, Fladså Gymnastik: Tæppecurling

14-16: Rosengården, Brøderup: Visehold

Tirsdag

10-12: Rosengården, Brøderup: Computerhold

10:30-11:30: Rosengården, Brøderup: Motionshold

18:00 Fladså Hallen: Løbe-motion

18:30: Kornmagasinet, Tappernøje: Petanque

18:30-20:00: Lov Stadion: Cykelmotion

18:30: Tappernøje Forsamlingshus: Bankospil

19:00: Næstelsø Stadion: Petanque

GLUMSØ BIO

Tirsdag

19:30: Koncerten